

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 196/2025 vp) täydentämisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta (HE 196/2025 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 196/2025 vp) täydentämisestä (HE 6/2026 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- erityisasiantuntija Laura Burmester, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Jaana Mikkola, valtiovarainministeriö
- erityisasiantuntija Tarja Koikkalainen, Verohallinto
- veroasiantuntija Saara Hietanen, Finnwatch ry
- johtava veroasiantuntija Tomi Viitala, Keskuskauppakamari
- asianajaja Heikki Wahlroos, Suomen Asianajajat
- asiantuntija Johanna Männistö, Suomen Veroasiantuntijat ry
- OTT, dosentti Marianne Malmgrén
- professori Pekka Nykänen

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
- Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- Suomen Veroasiantuntijat ry

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

- Suomen Yrittäjät ry

Verojaosto on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Finanssiala ry

HALLITUKSEN ESITYS

HE 196/2025 vp

Esityksen tarkoituksena on muuttaa suurten konsernien vähimmäisverosta annettua lakia (1308/2023) ottamaan huomioon OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen (Inclusive Framework) puitteissa vuonna 2024 ja 2025 tuotettu minimiverotusta koskeva soveltamisohjeistus. Lisäksi esityksen tarkoituksena on mahdollistaa Verohallinnon ennakkoratkaisumenettely eräissä lain soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa sekä lisätä kansalliseen sääntelyyn yleinen minimiveroa koskeva veronkiertosäännös.

Laki suurten konsernien vähimmäisverosta perustuu neuvoston direktiiviin (EU) 2022/2523 monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa. Direktiivi pohjautuu osallistavan kehyksen minimiverotyöhön (Pilari 2), ja sen tarkoituksen toteuttaminen edellyttää kotimaisen täytäntöönpanon olevan harmoniassa osallistavan kehyksen tuottamien tulkintojen kanssa. Tulkintojen noudattaminen kotimaisessa verotuskäytännössä on tarpeen myös, jotta Suomen minimiverotussääntöjä kohdeltaisiin kansainvälisesti niin kutsuttuina ehdot täyttävinä sääntöinä.

Direktiivin tarkoituksen toteuttamiseksi ja sen varmistamiseksi, että suurten konsernien vähimmäisverosta annettu laki katsotaan GloBE-mallisäännöissä tarkoitetuiksi ehdot täyttäväiksi säännöiksi, OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen 2024 ja 2025 julkaisemista soveltamisohjeista ehdotetaan säädettäväksi kotimaiseen lakiin uusiksi verotussäännöiksi katsottavat osat, sekä hyvin tulkinnallisia kohtia koskevat selvennykset. Ohjeisiin sisältyviä muita tulkintaselvennyksiä sen sijaan ei esitettäisi säädettäväksi lakiin; tulkintojen yhdenmukaisuus voidaan tässä tapauksessa varmistaa myös muuten. Esityksessä ei ehdoteta muutettavan nykyisen lain toimintaperiaatteita. Verovelvollisten piiri, verokanta ja verotussäännöt säilyisivät pääosin ennallaan.

Ehdotetut muutokset sisältyisivät 1—6 ja 8—10 lukuun. Lakiin tehtäisiin myös eräitä pääosin teknisiä korjauksia ja täsmennyksiä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja viimeistään 31.3.2026. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran 1.1.2024 alkaneisiin tilikausiin, lukuun ottamatta 8 lukuun ehdotettua uutta veronkiertämistä koskevaa säännöstä, jota sovellettaisiin 1.1.2027 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

HE 6/2026 vp

Esityksen tarkoituksena on täydentää hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta (HE 196/2025 vp) lisäämällä suurten konsernien vähimmäisverosta annettuun lakiin säännökset rinnakkaisjärjestelmää koskevasta olettamasäännöstä, ylintä emoyksikköä koskevasta olettamasäännöstä ja substanssiperusteisia verokannustimia koskevasta olettamasäännöstä. Lisäksi verotuksen maakohtaista raportointia koskevan siirtymäkauden olettamasäännöksen soveltamisaikaa pidennettäisiin yhdellä vuodella.

Ehdotukset perustuvat minimiverodirektiivin olettamasäännöksiä koskevaan 32 artiklaan ja tammikuussa 2026 OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen (Inclusive Framework) julkaisemaan niin sanottuun rinnakkaismallipakettiin.

Rinnakkaismallipakettiin sisältyvillä olettamasäännöksillä arvioidaan olevan merkittäviä vaikutuksia globaalin minimiverojärjestelmän toimintaan. Suomen kannalta vaikutusten arvioidaan kuitenkin olevan lähinnä välillisiä eikä Suomessa maksuun pantavan täydennysveron määrän arvioida alentuvan merkittävästi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja viimeistään 31.3.2026. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran 1.1.2026 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Tausta

Esityksen tarkoitus on muuttaa suurten konsernien vähimmäisverosta annettua lakia (1308/2023), jäljempänä minimiverolaki, siten, että vuosina 2024 ja 2025 julkaistuissa GloBE-soveltamisohjeissa syntyneet uudet verotussäännöt otetaan osaksi lakia. Samalla lakiin tuodaan olettamasäännöksiä koskevia ohjeita. Esityksessä ehdotetaan myös eräiden tulkinnallisten muotoilujen täsmentämistä sekä tehtäväksi eräitä teknisiä korjauksia.

Lisäksi ehdotetaan ennakkoratkaisun hakemismahdollisuutta eräissä minimiverolain soveltamistilanteissa sekä yleistä minimiveroa koskevaa veronkiertosäännöstä. Tältä osin ehdotukset perustuvat kansalliseen harkintaan.

Hallituksen esityksen antamisen jälkeen OECD:n ja G20-maiden osallistava kehys on 5.1.2026 julkaissut niin sanotun rinnakkaismallipaketin (Side-by-Side Package), jonka sisältämistä olettamasäännöistä rinnakkaisjärjestelmää koskeva olettamasääntö, ylintä emoyksikköä koskeva olettamasääntö ja substanssiperusteisia verokannustimia koskeva olettamasääntö ehdotetaan lisättäväksi minimiverolakiin hallituksen esitystä täydentävällä esityksellä. Lisäksi ehdotetaan pidennettäväksi verotuksen maakohtaista raportointia koskevan siirtymäkauden olettamasäännöksen soveltamisaikaa.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

Yleistä

Minimiverolaki on tullut voimaan 1.1.2023, ja sillä on pantu toimeen neuvoston minimiverodirektiivi. Direktiivin taustalla on OECD:ssä käynnistetty kansainvälisen tuloverotuksen uudistamishanke, ja sillä pannaan täytäntöön globaalia minimiverotusta koskevat säännöt EU-alueella.

Valiokunta on hallituksen esityksestä HE 77/2023 vp antamassaan mietinnössä (VaVM 13/2023 vp) pitänyt hyvänä, että globaalisti on päästy yhteisymmärrykseen säännöistä, joilla pystytään suitsimaan veropohjan rapautumista ja verokilpailua. Valiokunta on katsonut, että Suomen kaltaiselle valtiolle suurin hyöty sääntelystä tuleekin välillisesti sitä kautta, että globaali haitallinen verokilpailu todennäköisesti vähenee. Kyse on ollut monimutkaisen ja vaativan verosääntelyn voimaansaattamisesta nopealla aikataululla.

Minimiverodirektiivi on hyväksytty 14.12.2024 eikä sitä ole sen jälkeen muutettu. Direktiivin johdanto-osassa painotetaan kuitenkin OECD-materiaalien tärkeyttä direktiivin tulkinnan kannalta. Lisäksi olettasääntöjen osalta minimiverodirektiivissä viitataan suoraan kansainvälisesti hyväksytyihin sääntöihin. Hallituksen esityksen mukaan tällaisten sääntöjen kansallinen käyttöönotto on siten osa direktiivin täytäntöönpanoa.

Minimiverolakia on kertaalleen jo muutettu vuonna 2024 (laki suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta 917/2024), jolloin on otettu huomioon vuonna 2023 annettu GloBE-soveltamisohjeistus, siltä osin kuin sitä ei ollut voitu ottaa huomioon alkuperäisessä minimiverodirektiivin täytäntöönpanossa. Sittemmin GloBE-soveltamisohjeistusta on julkaistu lisää kesäkuussa 2024 ja tammikuussa 2025. Nyt esitetyissä muutoksissa on tältä osin siten pitkälti kyse saman tyyppisestä sääntelystä, jolla huomioidaan syntyneitä soveltamisohjeistusta ja olettasäännöksiä minimiverolaissa.

Hallituksen esityksessä on arvioitu, että ilman vuosina 2024 ja 2025 julkaistua soveltamisohjekokonaisuutta voimassa oleva minimiverolaki ei tuota kansainvälisen minimiverohankkeen tarkoittamia yhteneviä lopputuloksia. Esityksessä on arvioitu, että direktiivin kansallinen toimeenpano edellyttää myöhempien GloBE-soveltamisohjeiden ja olettasääntöjen kansallista toteuttamista myös siltä osin kuin toteutus edellyttää lakimuutoksia. Esityksen mukaan ilman muutoksia Suomen minimiverolakia ei myöskään voitaisi pitää GloBE-mallisäännöissä tarkoitettuina ehdot täyttävinä sääntöinä, millä olisi merkittävä negatiivinen vaikutus täällä sijaitseviin konserniyksiköihin.

Niin sanotun rinnakkaismallipaketin osalta täydentävässä esityksessä todetaan, että olettasäännöksissä on kyse minimiverodirektiivin 32 artiklassa tarkoitetuista olettasäännöistä, joten säännösten voimaansaattamiseen ei liity kansallista liikkumavaraa. Täydentävässä esityksessä tuodaan esille komission 12.1.2026 tiedonanto, jossa komissio tunnustaa OECD:n osallistavan kehyksen puitteissa 5.1.2026 hyväksytyn sopimuksen olettasäännöistä ja vahvistaa sen soveltamisen minimiverodirektiivin yhteydessä.

Hallituksen esityksestä ilmenevien seikkojen ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja tarkoituksenmukaisina. Valiokunta toteaa myös, että

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

minimiverolaissa on kyse poikkeuksellisesta lainsäädäntöhankkeesta ja monimutkaisen ja vaativan verosääntelyn voimaansaattamisesta.

Ennakkoratkaisu

Valiokunta pitää erinomaisena asiana, että minimiverolakiin lisätään ennakkoratkaisun hakemismahdollisuus. Myös valiokunnan asiantuntijakuulemisessa ennakkoratkaisusta säätämistä on pidetty hyvänä, joskin kuulemisessa on kritisoitu muun muassa sitä, että ennakkoratkaisua ei voisi hakea keskusverolautakunnalta ja että verovelvolliselle on asetettu laaja selvitysvelvollisuus.

Esityksessä ennakkoratkaisun antajan rajaamista vain Verohallintoon on perusteltu sillä, että hakemuksissa on tyypillisesti kyse yksittäisen konsernin kirjanpitoon liittyvistä kysymyksistä, joilla ei ole ennakkotapausarvoa. Lisäksi ratkaisukäytäntö heijastuisi esimerkiksi Verohallinnon julkaisemaan ohjeistukseen, minkä ansiosta myös muut verovelvolliset tulisivat tietoisiksi Verohallinnon tulkintakäytännöstä. Saadun selvityksen mukaan minimiveroon liittyvä asiantuntemus keskittyy Verohallintoon, jolloin Verohallinnolla on keskusverolautakuntaa paremmat mahdollisuudet tasata hakemusten käsittelyä henkilöstönsä kesken. Edellä mainitut näkökohdat huomioon ottaen valiokunta pitää perusteltuna esityksessä ehdotettua rajausta siitä, että ennakkoratkaisua voidaan hakea vain Verohallinnolta.

Saadun selvityksen mukaan minimiverolakiin kirjattavaksi ehdotettu selvitysvelvollisuus muistuttaa olennaisesti sitä, mitä moniin tuloveroa koskeviin ennakkoratkaisuhakemuksiin jo nyt vapaaehtoisesti sisällytetään. Minimiverolaissa kyse on usein verovelvollisen omien, mahdollisesti konsernitason kirjanpitoratkaisujen tulkinnasta. Tästä syystä ratkaisija on tuloverotukseen verrattuna korostetun riippuvainen hakijan antamista tiedoista. Valiokunta toteaa myös, että riittävän selvityksen antaminen jo hakemuksen tekemisen hetkellä vähentää tarvetta lisätietopyynnöille ja nopeuttaa siten prosessia, mikä on hakijankin edun mukaista.

Veronkiertosäännös

Esityksessä ehdotetaan veronkiertosäännöksen lisäämistä minimiverolakiin. Asiantuntijakuulemisessa ehdotettua veronkiertosäännöstä on pidetty perusteltuna, joskin sitä on myös kritisoitu muun muassa liian laajana ja verovelvolliselle asetettua selvittämismahdollisuutta ongelmallisena. Esille on nostettu myös mahdollinen ongelmallisuus sen suhteen, että minimiverodirektiivi ei sisällä veronkiertosäännöstä. Toisaalta kansallinen sääntely on nähty myös tärkeänä, jotta direktiivien vastaisten toimien torjunta ei jäisi yleisten eurooppaoikeudellisten periaatteiden varaan ja jotta perustuslain 81 §:n vaatimus verosta lailla säätämisestä täyttyisi.

Esityksen mukaan ehdotetun veronkiertosäännöksen tarkoituksena on turvata yleisesti minimiverotuksen toteutumista ja minimiverotuksen veropohjaa. Lisäksi veronkiertosäännöksellä pyritään mahdollisuuksien mukaan vastaamaan OECD:n ja Inclusive Frameworkin piiristä jatkossa tulevaan veronkiertosäännöksen tyypilliseen sääntelyyn. Suomessa verolakeihin yleensä liittyy yleinen veronkiertolauseke. Minimiverolaista se on puuttunut, koska lakiin ei aiemmin ole sisällytetty ennakkoratkaisun hakemismahdollisuutta. Tuolloin on arvioitu,

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

että veronkiertosäännös olisi yksinään epätasapainoinen ratkaisu. Esityksessä pidetään myös oikeusvarmuuden ja lainsäädännön selkeyden vuoksi perustellumpana, jos minimiverosääntelyyn sisältyisi oma veronkiertosäännöksensä, kuin jos asia jäisi ainoastaan EUT:n yleisten oikeusperiaatteiden varaan. Edellä mainitut seikat sekä se, että lakiin ehdotetaan säännökset ennakkoratkaisun hakemisen mahdollisuudesta, huomioon ottaen valiokunta pitää perusteltuna veronkiertosäännöksen sisällyttämistä minimiverolakiin.

Soveltamisajankohta

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty huolta verotuksen ennakoitavuuden toteutumisesta ja tuotu esille lakiin kohdistuvat jatkuvat muutokset. Ongelmallisena on myös pidetty OECD:n piirissä tapahtuvan työn korostumista lainsäädäntöprosessissa sekä varsin vaikeaselkoista lainsäädäntöä. Kuulemisessa on nostettu esille myös ehdotettu taannehtiva soveltaminen ja esitetty muun muassa muutosten soveltamista taannehtivasti vapaaehtoisesti.

Hallituksen esityksessä HE 196/2025 vp ehdotettuja lakimuutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran 1.1.2024 alkaneisiin tilikausiin, lukuun ottamatta ehdotettua uutta veronkiertosäännöstä, jota sovellettaisiin 1.1.2027 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin. Näin ollen lakia sovellettaisiin jo päättyneisiin tilikausiin. Täydennysveroon liittyviä ilmoituksia annetaan ensimmäisen kerran kesäkuun 2026 loppuun mennessä. Laki ei siten loisi tarvetta muuttaa annettuja ilmoituksia tai muuttaisi jo tehtyjä verotuspäätöksiä.

Valiokunta on jo edellisen minimiverolakia koskevan muutoksen yhteydessä arvioinut ehdotettua soveltamisajankohtaa (VaVM 19/2024 vp). Valiokunta on tuolloin todennut muun muassa, että minimiverolaissa on kyse poikkeuksellisesta lainsäädäntöhankkeesta ja kyse on ollut monimutkaisen ja vaativan verosääntelyn voimaansaattamisesta direktiivin edellyttämällä nopealla aikataululla. Taustalla on kansainvälinen yritysverotuksen uudistamishanke, jolloin on tärkeää, että valtiot soveltavat säännöksiä yhdenmukaisesti. Minimiverosääntely koskee myös vain suuria, 750 miljoonan euron liikevaihdon konserneja, joilla on kyky seurata minimiverosääntelyn kansainvälistä kehitystä. Valiokunta on tuolloin ottanut erityisesti huomioon myös sen, että kyse on poikkeuksellisesta kertaluonteisesta kansainvälisen verolainsäädännön toimeenpanovaiheesta ja pitänyt ehdotettua voimaantulosäännöstä tässä tilanteessa perusteltuna. Valiokunta toteaa, että pitkälti nämä samat seikat puoltavat nyt käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä ehdotettua soveltamisajankohtaa.

Kuten aiemminkin, valiokunta korostaa kuitenkin verolainsäädännön taannehtivuuden osalta yleisesti, että kysymys on periaatteellisesta asiasta, johon tulee suhtautua erittäin pidättyvästi.

Rinnakkaisjärjestelmää ja substanssiperusteisia verokannustimia koskevat olettamasäännöt

Täydentävässä hallituksen esityksessä ehdotetaan, että minimiverolakiin lisätään säännökset muun muassa rinnakkaisjärjestelmää koskevasta olettamasäännöstä. Rinnakkaisjärjestelmää koskevan olettamasäännön soveltuessa lainkäyttöalueella sijaitseviin konserniyksiköihin ei voitaisi soveltaa tuloksilukemissääntöä tai aliverotettujen voittojen sääntöä. Ehdot täyttävät lainkäyttöalueet listataan OECD:n sivustolla keskitetyssä järjestelmässä, ja esityksen valmistelun hetkellä edellä mainitulla listalla on Amerikan yhdysvallat. Ehdotuksessa tarkoitettujen ehdot

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

täyttävän rinnakkaisjärjestelmän on täytettävä tietyt ehdot kotimaiseen ja ulkomaiseen verojärjestelmään liittyen, mutta järjestelmän ei täydy olla täysin yhtenevä common approach -mukaisen minimiverotuksen kanssa.

Täydentävän esityksen mukaan rinnakkaismallipakettiin sisältyvillä olettamasaännöksillä arvioidaan olevan merkittäviä vaikutuksia globaalin minimiverojärjestelmän toimintaan. Koska Suomessa on käytössä kotimainen täydennysvero, rinnakkaismallin soveltaminen ei esityksen mukaan siten yleensä suoraan vaikuttaisi Suomessa sijaitsevien yksiköiden tuottojen verotukseen, vaan vaikutukset voisivat olla lähinnä välillisiä.

Substanssiperusteisia verokannustimia koskevalla olettamasaännöllä helpotetaan 15 prosentin efektiivisen verotason saavuttamista eräistä verokannustimista huolimatta. Täydentävässä hallituksen esityksessä tuodaan esille se, että substanssiperusteisia verokannustimia koskevan olettamasaännön arvioidaan olevan ehdotetuista olettamasaännöksistä se, jolla olisi merkittävin vaikutus globaalisti konsernien kokonaisveroasteisiin, vaikka tarkkoja laskelmia ei ole pystytty OECD:n tasolla tekemään.

Esityksen mukaan valmistelussa on arvioitu, että uusi sääntely voisi soveltua esimerkiksi suuriin puhtaan siirtymän veronhyvityksiin ja tutkimus- ja kehittämistoiminnan menoihin perustuvista lisävähennyksistä verotuksessa annetussa laissa (1298/2022) tarkoitettuun niin sanottuun t&k-yhdistelmävähennykseen. Täydentävässä esityksessä pidetään kuitenkin todennäköisenä, että uusi olettamasaännös ei alenna Suomen kotimaisen täydennysveron verokertymää merkittävästi siitä, mitä se olisi ollut ilman olettamasaännöstä.

Edelleen esityksessä todetaan, että ehdotetut muutokset olisivat kaikilta osin verovelvollisen vapaaehtoisia valintoja, sillä kyse olisi olettamasaännöistä, joita sovellettaisiin vain, jos konsernissa tehdään niitä koskeva valinta. Täydentävän esityksen lakiehdotuksen ehdotetaan tulevan voimaan mahdollisimman pian ja viimeistään 31.3.2026 ja muutoksia ehdotetaan sovellettavaksi 1.1.2026 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin.

Olettamasaännöksissä on kyse minimiverodirektiivin 32 artiklassa tarkoitetuista olettamasaännöistä, joten säännösten voimaansaattamiseen ei täydentävän esityksen mukaan liity kansallista liikkumavaraa, eikä valiokunnalla ole siten näihin huomautettavaa. Valiokunta viittaa kuitenkin Inclusive Frameworkin 5.1.2026 julkaiseman paketin johdantoon, jonka mukaan rinnakkaismallipakettia ja ylipäätään minimiverotusta tulnaisiin arvioimaan myöhemmässä prosessissa (ns. stocktake), joka tulisi saattaa päätökseen vuonna 2029. Valiokunta pitää tärkeänä, että tällaista arviointia tehdään ja että myös eduskunta pidetään informoituna arvioinnin tuloksista.

Lopuksi

Hallituksen esityksessä ehdotettujen lakimuutosten ja täydentävässä esityksessä ehdotettujen lakimuutosten yhdistämisen johdosta on tarpeen yhteensovittaa lakiehdotusten voimaantulosäännökset. Valiokunta ehdottaa tätä koskevaa muutosta voimaantulosäännökseen, joka kuuluisi muutoksen jälkeen seuraavasti:

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan 1.1.2024 ja sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin lukuun ottamatta 8 luvun 31 §:ää, jota sovelletaan 1.1.2027 ja sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin, ja 9 luvun 12—15 §:ää, joita sovelletaan 1.1.2026 ja sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin.

Lain 10 luvun 6 §:n 4 momenttia ja 5 momentin 3 kohtaa sovelletaan 1.1.2026 ja sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin. Sitä ennen sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lisäksi valiokunta ehdottaa teknisluonteista korjausta ehdotettuun 9 luvun 1 §:n 1 momenttiin siten, että siinä viitataan 10 luvun 5 §:ään. Lakiehdotuksessa viitataan virheellisesti pelkästään 5 §:ään. 9 luvun 5 § on kumottu lailla 19.12.2024/917, kun kyseessä oleva olettamasaännös on siirretty 9 luvusta 10 lukuun.

Valiokunta puoltaa esityksen ja täydentävän esityksen hyväksymistä edellä todetut voimaantulosäännöstä ja 9 luvun 1 §:n 1 momenttia koskevat muutosehdotukset huomioon ottaen.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna ja yhdistettynä hallituksen esityksiin HE 196/2025 vp ja HE 6/2026 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Laki

suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain (1308/2023) 2 luvun 15 §:n otsikko, 2 luvun 17 §:n otsikko, 4 luvun 9 §:n 2 momentin 1 kohta ja 18 §:n otsikko ja 2 momentti, 8 luvun 11 §:n 1 momentti ja 12 §, 9 luvun 1 §:n 1, 6 ja 8 momentti ja 3 §, 10 luvun 6 §:n 2 ja 4 momentti ja 5 momentin 3 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 9 luvun 3 § ja 10 luvun 6 §:n 2 ja 4 momentti ja 5 momentin 3 kohta laissa 917/2024, sekä

lisätään 1 luvun 47 §:ään uusi 2 momentti, 2 luvun 15 §:ään uusi 3–5 momentti, 2 luvun 17 §:ään uusi 3 momentti, 3 luvun 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 917/2024, uusi 5 momentti ja 10 §:ään uusi 3 momentti, 3 lukuun uusi 13 a §, 4 luvun 9 §:ään uusi 4 momentti, 11

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

§:ään uusi 2 ja 3 momentti, 13 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 917/2024, uusi 2–4 momentti, 4 lukuun uusi 13 a–13 c §, 4 luvun 17 §:ään uusi 2 momentti, 4 lukuun uusi 19 a ja 19 b §, 6 lukuun uusi 7 a ja 11 a §, 8 lukuun uusi 31–33 §, 9 lukuun uusi 1 a ja 1 b §, 2 §:ään uusi 10 momentti, 9 lukuun uusi 12—15 §, seuraavasti:

1 luku

Soveltamisala ja sovellettavat määritelmät

47 §

Hybridiyksikkö

Hybridiyksikkönä kohdellaan myös yksikköä, jonka sijaintilainkäyttöalueella ei ole tuloveroa, jos sitä kohdellaan sen suoran tai epäsuoran omistajan sijaintilainkäyttöalueella verotuksessa läpivirtaavana yksikkönä, eikä sitä kohdella verotuksessa läpinäkyvänä yksikkönä tämän luvun 49 §:ää sovellettaessa.

2 luku

Velvollisuus maksaa täydennysveroa

Suomen kotimainen täydennysvero

15 §

Sijoitusyksiköitä ja arvopaperistamisyksiköitä koskeva poikkeus

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä sovelletaan myös arvopaperistamisyksikköön.

Arvopaperistamisyksiköllä tarkoitetaan arvopaperistamistransaktioon osallistuvaa yksikköä, joka:

- 1) harjoittaa ainoastaan arvopaperistamistransaktioihin liittyvää toimintaa;
- 2) tuottaa velkojilleen, tai toisen arvopaperistamisyksikön velkojille varoihinsa pohjautuvan vakuuden; ja
- 3) maksaa kaiken varoistaan kertyvän tulovirran velkojilleen, tai toisen arvopaperistamisyksikön velkojille vuosittain tai useammin, pois lukien varat, jotka arvopaperistamistransaktiota säätelevien sopimusten tai esitteiden mukaan on varattava oman pääoman ehtoisen sijoituksen tehneille kuuluva voittonjakoa varten, sekä varat, jotka tarvitaan tulevaisuudessa arvopaperistamistransaktion ehtojen toteuttamiseksi tai yksikön luottokelpoisuuden säilyttämiseksi tai parantamiseksi.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

Yksikköä kohdellaan arvopaperistamisyksikkönä vain, jos edellä 3 kohdassa tarkoitettu oman pääoman ehtoiselle sijoitukselle kuuluva tuotto on merkityksetön yksikön saamiin tuloihin nähden.

17 §

Hybridiyksikön ja käänteisen hybridiyksikön veroja koskeva poikkeus

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, hybridiyksikön ja käänteisen hybridiyksikön kotimaista täydennysveroa laskettaessa huomioidaan omistavan konserniyksikön kirjanpitoon sisältyvä vero, jos vero

- 1) kuuluu 4 luvun 18 §:ää sovellettaessa hybridiyksikölle tai käänteiselle hybridiyksikölle;
- 2) se on kannettu Suomessa, ja
- 3) se on kannettu hybridiyksikön tai käänteisen hybridiyksikön tulosta.

3 luku

Määritellyn tuloksen tai tappion laskenta

Määritellyn tuloksen tai tappion määrittämiseksi tehtävät oikaisut

5 §

Konserniyksiköiden välisten liiketoimien oikaisut

Tätä pykälää sovelletaan vain liiketoimiin, jotka on tehty 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna siirtymävuotena tai sen jälkeen.

10 §

Lainkäyttöalueen sisäistä konserniverojärjestelmää koskeva valinta

Konserniverotusryhmällä tarkoitetaan Suomessa konserniyksiköitä, jotka ovat saaneet tai antaneet konserniavustuksesta verotuksessa annetussa laissa 825/1986 tarkoitettua konserniavustusta.

13 a §

Kirjanpitoarvojen alaskirjausten vaikutus eräissä tilanteissa

Jos määritellyn tuloksen tai tappion laskennassa on tämän luvun sääntöjen tai valintojen tai 13 §:ssä tarkoitettujen tilanteiden vuoksi käytetty arvoja, jotka poikkeavat konserniyksikön

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

määritellyn tuloksen tai tappion laskennassa käytettävän tilinpäätösstandardin mukaisista kirjanpitoarvoista, ja jos kirjanpitoarvoja on kirjattu alas siten, että niiden arvo jää alle määritellyn tuloksen tai tappion laskennassa käytettävien arvojen, konserniyksikön tulee oikaista nämä jälkimmäiset arvot vastaamaan alaskirjattuja kirjanpitoarvoja.

4 luku

Oikaistut huomioitavat verot

Ajallisten erojen käsittely

9 §

Laskennallisten verojen määrään sisältyvät erät

Edellä 1 momentin 5 kohdasta poiketen, väliyhteisön omistavan konserniyksikön, jolla on tilikaudelta sijaintilainkäyttöalueensa verotuksessa vähennyskelpoinen tappio, väliyhteisön tulosta muualla maksetusta ja omistavan konserniyksikön verosta hyvityskelpoisesta verosta kirjattu laskennallinen verosaaminen huomioidaan laskennallisten verojen oikaisun kokonaismäärässä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) omistavan konserniyksikön kotimaiset tappiot käytetään ulkomaantuloa vastaan ennen mahdollista ulkomaisen veron hyvittämistä;

Edellä 2 ja 3 momentissa kuvattua menettelyä sovelletaan myös kiinteisiin toimipaikkoihin, hybridiyksiköihin ja käänteisiin hybridiyksiköihin.

11 §

Vähentämättä jätetty kertymä

Valinta tehdään yksittäiselle laskennalliselle verovelalle, seurattavalle pääkirjatilille tai laskennallisten verovelkojen ryhmitelmälle sen mukaan, millä tasolla verovelkaa 13 §:ää sovellettaessa seurataan. Valinta ei voi koskea pääkirjatiliä tai ryhmitelmää osittain. Pääkirjatilin tai ryhmitelmän osalta 1 momentissa tarkoitettu valinta voidaan tehdä riippumatta siitä, oletetaanko verovelan tulevan maksetuksi 13 §:ssä tarkoitettussa ajassa.

Jos konserniyksikkö alkaa soveltamaan 13–13 c §:ssä tarkoitettua seurantaa pääkirjatiliiin tai laskennallisten verovelkojen ryhmitelmään sen jälkeen, kun tiliin tai ryhmitelmään on aiemmin sovellettu tässä pykälässä tarkoitettua valintaa, valinnan aikana vähentämättä jätetyn laskennallisen verovelan maksua ei oteta huomioon oikaistujen huomioitavien verojen laskennassa.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

13 §

Laskennallisen verovelan oikaisu

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitetun oikaisun määrää, laskennalliset verovelat voidaan käsitellä pääkirjatileittäin tai ryhmittäin (*laskennallisten verovelkojen ryhmitelmä*). Konsernin on tällöin ryhmiteltävä laskennalliset verovelat 3 ja 4 momentin mukaisesti sekä 13 a §:ää noudattaen, ja seurattava niitä käyttäen 13 b ja 13 c §:ssä kuvattuja periaatteita.

Seurattaessa laskennallisia verovelkoja pääkirjatileittäin tai ryhmitelmässä, konsernin on tunnistettava ryhmitelmät sen mukaan, kuuluvatko laskennalliset verovelat tämän pykälän mukaisen oikaisuvelvoitteen piiriin, vai sovelletaanko niihin 14 §:ää tai 11 §:ää. Lisäksi konsernin on voitava osoittaa, milloin verovelan kertymä on purkautunut.

Seurattava laskennallisten verovelkojen ryhmitelmä voi sisältää laskennallisia verovelkoja yhteen tai useampaan pääkirjatiliiin liittyen ja saman pääkirjatilin laskennalliset verovelat voivat kuulua yhteen tai useampaan kategoriaan.

13 a §

Laskennallisten verovelkojen seurantaan liittyviä tarkentavia säännöksiä

Laskennallisten verovelkojen ryhmitelmien muodostamiseen sovelletaan 2–6 momentin rajoituksia.

Pääkirjatilejä, jotka sisältävät 1-3 kohdassa kuvattuja laskennallisia verovelkoja, ei saa sisällyttää laskennallisten verovelkojen ryhmitelmään, vaan niitä voidaan seurata enintään pääkirjatilin tasolla;

1) laskennalliset verovelat, jotka liittyvät ei-poistokelpoisiin aineettomiin varoihin, mukaan lukien liikearvo;

2) laskennalliset verovelat, jotka liittyvät poistokelpoisiin aineettomiin varoihin, joiden taloudellinen pitoaika ylittää viisi vuotta, sekä;

3) laskennalliset verovelat, jotka liittyvät taloudellisessa etu yhteydessä olevilta tahoilta oleviin velkoihin ja saataviin.

Jos pääkirjatilille kirjatut varat, arvioituna pääkirjatilitasolla, voivat tuottaa laskennallisen verosaamisen, kyseistä pääkirjatiliä ei saa sisällyttää laskennallisten verovelkojen ryhmitelmään, vaan kokonaisuutta on seurattava verovelkakohtaisesti tai pääkirjatilitasolla.

Jos pääkirjatilille kirjattu varojen ja velkojen kokonaisuus voi tuottaa pääkirjatilille kokonaisuutena tarkastellen sekä laskennallisen verovelan että laskennallisen verosaatavan, kyseistä pääkirjatiliä ei saa sisällyttää laskennallisten verovelkojen ryhmitelmään, vaan kokonaisuutta on seurattava verovelkakohtaisesti tai pääkirjatilitasolla.

Laskennallisia veroja, jotka eivät sisälly 4 luvun 6 §:ssä tarkoitettuun laskennallisten verojen oikaisun kokonaismäärään, ei sisällytetä laskennallisten verovelkojen ryhmitelmään.

Jos pääkirjatili tai sen sisältävä laskennallisten verovelkojen ryhmitelmä sisältää laskennallisen verovelan, joka yksittäin tarkasteltuna olisi 4 luvun 14 §:ssä tarkoitettu laskennallinen verovelka, kyseiseen seurattavaan pääkirjatiliiin tai ryhmitelmään sovelletaan 13 §:n mukaista seuranta.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

13 b §

Ryhmittäin tai pääkirjatileittäin seurattavia laskennallisia verovelkoja koskeva menettely

Seurattaessa laskennallisia verovelkoja pääkirjatileittäin tai laskennallisten verovelkojen ryhmitelmässä, konserniyksikön on käsiteltävä jäljempänä 4 momentissa tarkoitettu ei-hyväksyttävä kertymä 13 §:ssä tarkoitettuna oikaisuna.

Arvioitaessa, onko seurattavaan pääkirjatiliiin tai laskennallisten verovelkojen ryhmitelmään kuuluva laskennallinen verovelka maksettu 13 §:ssä tarkoitettussa ajassa vai tuleeko verovelkaa käsitellä ei-hyväksyttävänä kertymänä, konserniyksikkö voi olettaa vanhimman verovelan tulleen maksetuksi ensin (*FIFO-periaate*), jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) laskennallinen verovelka määrittyy yhden pääkirjatilin perusteella;

2) laskennallinen verovelka määrittyy suhteessa laskennallisten verovelkojen ryhmitelmään, joka koostuu yksistään laskennallisista verovelkoista, jotka määrittyvät suhteessa pääkirjatileihin, joiden verovelat tulevat maksetuiksi enintään kahden vuoden sisällä toisistaan (samankaltainen maksamisaika); tai

3) jos verovelat eivät noudata edellä 2 kohdassa tarkoitettua samankaltaista maksamisaikaa, mutta konserniyksikkö voi muuten osoittaa, että FIFO-periaatteen soveltaminen johtaa viittä vuotta vanhempien laskennallisten verovelkojen käsittelyyn 13 §:n mukaisesti.

Jos konserniyksikkö ei sovelleta FIFO-periaatetta laskennallisten verovelkojen ryhmitelmän seu-raamiseen, sen on oletettava uusin kirjattu laskennallinen verovelka purkautuneeksi ensin (*LIFO-periaate*).

Sovellettaessa tätä pykälää,

1) *testattavalla tilikaudella* tarkoitetaan tilikautta, jolta laskennallinen verovelka on kirjattu;

2) *testausjaksolla* tarkoitetaan testattavaa tilikautta seuraavaa viiden vuoden jaksoa;

3) *maksamatta olevalla kertymällä* tarkoitetaan laskennallisten verovelkojen kertymää testausjakson päättyessä, 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettua siirtymävuodesta alkaen; ja

4) *ei-hyväksyttävällä kertymällä* tarkoitetaan testausjakson päättyessä maksamatta olevaa kertymää, joka ylittää saman laskennallisten verovelkojen ryhmittelyn hyväksyttävän enimmäismäärän.

Sovellettaessa FIFO-periaatetta, hyväksyttävä enimmäismäärä on määrä, joka vastaa maksamatta olevan laskennallisen verovelan nettokertymän kasvua kultakin tilikaudelta sellaisen testausjakson aikana, jona nettokertymä kasvoi.

Sovellettaessa LIFO-periaatetta, hyväksyttävä enimmäismäärä on määrä, joka on laskennallisten verovelkojen kertymien ja maksujen nettomäärä testausjakson ajalta, tai nolla, jos kertymien ja maksujen netto testausjakson ajalta on negatiivinen.

13 c §

Lyhytkestoiset laskennalliset verovelat

Jos konserniyksikkö osoittaa, että kaikki pääkirjatiliiin tai laskennallisten verovelkojen ryhmitelmään liittyvät laskennalliset verovelat tulevat maksetuiksi 13 §:ssä tarkoitettussa ajassa, konserniyksikön ei tarvitse soveltaa kyseiseen tiliin tai ryhmitelmään 13–13 b §:ssä tarkoitettua seurantaa.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

Edellä 1 momentissa tarkoitettua kohtelua voidaan soveltaa myös laskennallisten verovelkojen ryhmitelmään, joka sisältää 1 momentissa tarkoitettujen laskennallisten verovelkojen lisäksi laskennallisia verosaamisia.

Huomioitavien verojen kohdentaminen erityistilanteissa

17 §

Verojen kohdentaminen verotuksellisesti läpinäkyvälle yksikölle

Tätä pykälää sovelletaan myös sellaiseen väliyhteisötulosta kannettuun veroon, joka on 18 §:n mukaisesti kohdennettu verotuksellisesti läpinäkyvälle yksikölle.

18 §

Verojen kohdentaminen väliyhteisölle, hybridiyksikölle ja käänteiselle hybridiyksikölle

Konserniyksikölle, joka on hybridiyksikkö tai käänteinen hybridiyksikkö, kohdennetaan mahdolliset huomioitavat verot, jotka sisältyvät omistavan konserniyksikön kirjanpitoon ja liittyvät hybridiyksikön tai käänteisen hybridiyksikön määriteltyyn tulokseen.

19 a §

Tilikauden huomioitavien verojen kohdentamisessa sovellettava menetelmä

Edellä 16–19 §:ä sovellettaessa tilikauden huomioitavien verojen kohdentaminen tehdään käyttäen 2–5 momentissa kuvattua menetelmää, jos pääyksikkö tai omistava konserniyksikkö sijaitsee lainkäyttöalueella, jonka verojen hyvitysjärjestelmä sallii ulkomaan tuloista maksettujen verojen hyvittämisen muusta kuin samasta tulosta maksettusta verosta.

Ensimmäisessä vaiheessa määritetään pääyksikön tai omistavan konserniyksikön ulkomaan tulojen määrät.

Toisessa vaiheessa lasketaan ulkomaan tuloista pääyksikön tai omistavan konserniyksikön lainkäyttöalueella syntyneet 4 luvun 16–19 §:n nojalla kohdistettavat huomioitavat verot. Kohdistettavien huomioitavien verojen määrä saadaan vähentämällä pääyksikön tai omistavan konserniyksikön lainkäyttöalueen verotettavaan tuloon perustuvien kotimaan verojen yhteismäärästä pääyksikön tai omistavan konserniyksikön kotimaisiin tuloihin kohdistuvien verojen määrä.

Kolmannessa vaiheessa määritellään kohdentamisavain kullekin 4 luvun 16–18 §:ssä tarkoitettulle konserniyksikölle, 4 luvun 19 §:ssä tarkoitettulle voittoa jakavalle yksikölle ja pääyksikölle seuraavasti:

1) Konserniyksikön kohdentamisavain lasketaan kertomalla konserniyksikön verotettava tulo pääyksikön tai omistavan konserniyksikön lainkäyttöalueella sovellettavalla verokannalla vähennettynä konserniyksikön tulosta hyvitetävillä veroilla;

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

2) Voittoja jakavan yksikön kohdentamisavain lasketaan kertomalla voitonjaosta johtuvan verotettavan tulon määrä omistavan konserniyksikön lainkäyttöalueella sovellettavalla verokannalla vähennettynä voitonjaosta johtuvilla hyvitetävillä veroilla; ja

3) Pääyksikön tai omistavan konserniyksikön kohdentamisavain lasketaan kertomalla muiden verotettavien ulkomaan tulojen määrä pääyksikön tai omistavan konserniyksikön lainkäyttöalueella sovellettavalla verokannalla vähennettynä ulkomaan nettotuloista hyvitetävillä veroilla.

Neljännessä vaiheessa kullekin konserniyksikölle, pääyksikölle ja voittoa jakavalle yksikölle kohdennettavat verot lasketaan kertomalla kohdistettavat huomioitavat verot yhteensä yksikön kohdentamisavaimella jaettuna kaikkien kohdentamisavainten summalla.

19 b §

Laskennallisten huomioitavien verojen kohdentamisessa sovellettava menetelmä

Edellä 16–19 §:ä sovellettaessa laskennallisten huomioitavien verojen kohdentaminen tehdään käyttäen 2–6 momentissa kuvattua menetelmää.

Ensimmäisessä vaiheessa määritellään pääyksikön tai omistavan konserniyksikön kirjanpitoon sisältyvät laskennalliset verot kunkin 4 luvun 16–19 §:ssä tarkoitetun konserniyksikön osalta. Laskennalliset verot jaetaan konserniyksikölle kohdistetun tulon perusteella kolmeen luokkaan, joista kolmatta sovelletaan ainoastaan 4 luvun 18 §:ssä tarkoitettuihin väliyhteisöihin ja hybridiyksiköihin. Tulot luokitellaan seuraavasti:

- 1) tulo, joka ei ole määriteltyä tuloa
- 2) määritelty tulo, joka ei ole passiivituloa, ja
- 3) määritelty tulo, joka on passiivituloa.

Toisessa vaiheessa lasketaan 4 luvun 16–19 §:ssä tarkoitetun pääyksikön tai konserniyksikön omistavan konserniyksikön kirjanpitoon sisältyvän sen lainkäyttöalueella muodostuneen konserniyksikön 2 momentin 1–3 kohdissa mainittuihin luokkiin jaettuun tuloon liittyvän laskennallisen veron osuus ennen ulkomaan verojen hyvitysten huomioimista. Lisäksi lasketaan laskennallisiin veroihin liittyvät hyvityskelpoiset ulkomaan verot, jotka kohdennetaan vastaavasti 2 momentin 1–3 kohtien mukaan.

Kolmannessa vaiheessa konserniyksikölle kohdennetaan 2 momentin 1 kohdassa mainittu muuhun kuin määriteltyyn tuloon liittyvä laskennallinen vero vähennettynä samaan tuloon liittyvillä hyvityskelpoisilla ulkomaan veroilla. Konserniyksikölle kohdennettavia laskennallisia veroja ei huomioida konserniyksikön, sen omistavan konserniyksikön tai pääyksikön 4 luvun 6 §:n laskennallisten verojen oikaisun kokonaismäärässä.

Neljännessä vaiheessa kohdennetaan konserniyksikön 2 momentin 2 kohdan mukaan määriteltyyn tuloon liittyvä laskennallinen vero, joka saadaan vähentämällä laskennallisesta verosta tuloon liittyvät hyvityskelpoiset ulkomaan verot. Konserniyksikölle kohdennettavan laskennallisen veron määrä saadaan vähentämällä vähimmäisverokannalla lasketun laskennallisen verovelan tai -saamisen tilikauden muutos hyvityskelpoisesta ulkomaan verojen määrästä tai hyvitetystä ulkomaan veroista.

Viidennessä vaiheessa määritellään väliyhteisölle ja hybridiyksikölle kohdennettavan, 2 momentin 3 kohdan mukaiseen määriteltyyn passiivituloon liittyvän, laskennallisen veron määrä 4 luvun 18 §:n 3 momentti huomioiden. Siltä osin kuin kohdentamista ei voida tehdä, jäljelle

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

jäävä passiivitulosta johtuva huomioitava laskennallinen vero otetaan 4 luvun 18 §:n 4 momentin nojalla huomioon omistavan konserniyksikön oikaistuissa huomioitavissa veroissa.

Konserni voi tehdä lainkäyttöaluetta koskevan viisivuotisvalinnan, jonka voimassa ollessa konserni jättää kohdentamatta laskennallisia veroja 4 luvun 16–19 §:n tilanteissa. Valinta koskee pääyksikön tai sen omistavan konserniyksikön lainkäyttöaluetta, jonka kirjanpitoon kohdennettavat verot sisältyvät. Tämä valinta on 8 luvun 11 §:ssä tarkoitettu viisivuotisvalinta.

6 luku

Yritysten uudelleenjärjestelyä ja holdingrakenteita koskevat erityissäännökset

Konserniin liittyvät ja siitä eroavat yksiköt

7 a §

Konserniin liittymistä ja eroamista koskevien sääntöjen ajallinen ulottuvuus

Tämän luvun 3–7 §:ää sovelletaan siirtoihin, jotka on toteutettu 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna siirtymävuotena tai sen jälkeen, lukuun ottamatta 3 §:n 3 momenttia, jota sovelletaan myös tätä aikaisempiin siirtoihin.

11 a §

Varojen ja velkojen siirtoa koskevien sääntöjen ajallinen ulottuvuus

Tämän luvun 8–11 §:ää sovelletaan siirtoihin, jotka on toteutettu 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna siirtymävuotena tai sen jälkeen.

8 luku

Menettelysäännökset

Täydennysveron tietoilmoituksen yhteydessä tehtävät valinnat

11 §

Viisivuotisvalinnat

Jos tässä laissa tarkoitettu valinta on tehty viideksi vuodeksi, valinta on voimassa viisi tilikautta alkaen tilikaudesta, jona valinta tehdään. Valintakauden päätyttyä valinta voidaan peruuttaa. Valinnat tehdään täydennysveron tietoilmoituksella.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

12 §

Vuosittaisvalinnat

Jos tässä laissa tarkoitettu valinta on tehty vuodeksi, valinta on voimassa yhden tilikauden. Valinnat tehdään täydennysveron tietoilmoituksella.

31 §

Täydennysveron tai verovelvollisuuden kiertäminen

Jos 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa konsernissa on ryhdytty lain tavoitteen tai tarkoituksen vastaiseen järjestelyyn tai toimenpiteeseen, jonka ilmeisenä tarkoituksena on välttää lain soveltuminen konserniin, pienentää täydennysveron määrää, tai välttyä täydennysverolta kokonaan, tätä lakia on sovellettava siten kuin toimenpiteeseen ei olisi ryhdytty. Samaa menettelyä sovelletaan myös tilanteessa, jossa lain tavoitteen tai tarkoituksen vastaiseen järjestelyyn tai toimenpiteeseen on ryhdytty siinä tarkoituksessa, että laissa lueteltujen valintojen tai oletettasäännösten soveltamisedellytykset täyttyisivät.

Arvioitaessa sitä, onko kyse 1 momentissa tarkoitettusta järjestelystä tai toimenpiteestä, tulee ottaa huomioon myös järjestelyllä tai toimenpiteellä oleva täydennysveron määrästä tai verovelvollisuusasemasta riippumaton liiketaloudellinen arvo tai peruste. Arviossa tulee esimerkkeinä lain tavoitteen tai tarkoituksen vastaisista järjestelyistä ja toimenpiteistä ottaa huomioon OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen julkaisemat kuvaukset ja esimerkit minimiverotuksen malliverosääntöjen kommentaarissa.

Verovelvolliselle on annettava ennen 1 momentin soveltamista tilaisuus osoittaa, ettei kyse ole ollut 1 momentissa tarkoitettusta järjestelystä tai toimenpiteestä.

32 §

Ennakkoratkaisu

Verohallinto voi 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettuun konserniin kuuluvan yksikön tai 1 luvun 5 §:n 2 kohdassa tarkoitettun konserniyksikön kirjallisesta hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun tämän lain soveltamisesta, kun kysymys koskee Suomessa maksettavaksi tulevan täydennysveron määrää, Suomessa sijaitsevan konserniyksikön tai 6 luvun 12 §:ssä tarkoitettun yksikön veroasteen laskentaa, Suomessa sijaitsevan yksikön tai Suomessa sijaitsevan kiinteän toimipaikan tai Suomessa sijaitsevan pääyksikön ulkomaisen kiinteän toimipaikan asemaa 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettuna konserniyksikkönä, 6 luvun 12 §:ssä tarkoitettuna yksikkönä tai 3 §:ssä tarkoitettuna vapautettuna yksikkönä, tai yksikön tai kiinteän toimipaikan sijaintia Suomessa. Suomessa sijaitseva yksikkö voi myös hakea ennakkoratkaisua asemastaan 1 luvun 19 §:ssä tarkoitettuna konsernin ylimpänä emoyksikkönä, velvollisuudestaan soveltaa 1 luvun 9 §:n 4 kohtaa, sekä konsernin asemasta 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettuna konsernina.

Ennakkoratkaisu annetaan määräajaksi. Se annetaan kuitenkin enintään tilikaudelle, joka päättyy viimeistään ennakkoratkaisun antamista seuraavan kalenterivuoden aikana. Ennakkoratkaisua ei anneta, jos asia on Suomessa ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

Hakemuksessa on ilmoitettava yksilöitynä kysymys, josta ennakkoratkaisua haetaan, ja esitettävä asian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys. Hakijan on hakemuksessaan myös esitettävä näkemyksensä verosäännöistä, joita asia koskee, sekä perusteltu näkemyksensä asian oikeasta ratkaisusta.

Hakijan on hakemuksensa mukana toimitettava hakemuksen kielellä selvitys mahdollisista samaan asiaan liittyvistä toisen lainkäyttöalueen ennakkokannanotoista tai tuomioista. Selvityksen on sisällettävä tiedot ratkaisun antajasta, saajasta, antoajankohdasta ja lainvoimaisuudesta. Lisäksi on annettava yhteenveto ratkaisun sisällöstä. Jos hakija laiminlyö tämän selvitysvastuunsa, asiassa mahdollisesti saatava ennakkoratkaisu on mitätön.

Hakemus on tehtävä ennen sen ajan päättymistä, jonka kuluessa täydennysveron tietoilmoitus siltä tilikaudelta, jolle ratkaisua haetaan, on määrätty annettavaksi.

Verohallinnon on hakijan vaatimuksesta noudatettava lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua.

33 §

Muutoksenhaku ennakkoratkaisuun

Hakija ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö saavat hakea muutosta Verohallinnon antamaan ennakkoratkaisuun hallinto-oikeudelta. Valitus tehdään siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiiriin verovelvollisen kotikunta päätöstä tehtäessä kuului. Jos mikään hallinto-oikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta. Muutoksenhaussa noudatetaan, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 69 §:ssä säädetään. Haettaessa muutosta hallinto-oikeudelta Veronsaajien oikeudenvallontayksikön valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä. Muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä Verohallinnossa ja hallintotuomioistuimessa kiireellisenä.

Päätökseen, jolla Verohallinto on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla.

9 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Laskennallisten verosaamisten, laskennallisten verovelkojen ja siirrettyjen varojen verokohtelu siirtymän yhteydessä

Tässä pykälässä lainkäyttöalueen osalta siirtymävuodella tarkoitetaan ensimmäistä tilikautta, jona konserni kuuluu tämän lain soveltamisalaan kyseisen lainkäyttöalueen osalta. Mikäli konserniin sovelletaan lainkäyttöalueen osalta **10 luvun** 5 §:ssä tarkoitettua verotuksen maakohtaista raportointia koskevaa siirtymäkauden olettamasaännöstä, siirtymävuodella

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

tarkoitetaan kuitenkin ensimmäistä tilikautta kyseisen olettamasäännöksen soveltumisen päättymisen jälkeen.

Laskennallisia verosaamisia, jotka johtuvat 3 luvun mukaisesti määritellyn tuloksen tai tappion laskennan ulkopuolelle rajatuista eristä, ei oteta huomioon 2 momentissa tarkoitettussa laskennassa, jos tällaiset laskennalliset verosaamiset syntyvät liiketoimesta tai järjestelystä, joka on tapahtunut tai tapahtuu 30 päivänä marraskuuta 2021 tai sen jälkeen.

Poiketen 7 momentissa säädetystä, hankkiva yksikkö voi huomioida laskennallisen verosaamisen siihen määrään, joka vastaa luovuttavan yksikön veron maksua, tai siihen määrään, joka olisi huomioitu 2 momentin laskennallisten verojen määrässä, mutta se purettiin tai sitä ei muodostettu luovuttavassa yksikössä sen takia, että luovutuksesta aiheutunut voitto verotettiin osana luovuttavan yksikön verotettavaa tuloa. Laskennallisen verosaamisen määrä on kuitenkin korkeintaan hankkivan yksikön kansallisen verolainsäädännön mukaisen varojen arvon ja minimiverosäännösten mukaisen kirjanpitoarvon ero kerrottuna vähimmäisverokannalla. Tätä momenttia ei sovelleta 1 a §:n 1 momentin 1–3 kohdissa tarkoitettuihin laskennallisiin verosaamisiin.

1 a §

Eräistä lainkäyttöalueen julkishallinnon tarjoamista eduista muodostuneet laskennalliset verot siirtymän yhteydessä

Edellä 1 §:n 6 momentissa tarkoitettuina laskennallisina verosaamisina, joita ei oteta huomioon saman pykälän 2 momentissa tarkoitettussa laskennassa, pidetään myös seuraavia:

1) laskennallinen verosaaminen, joka on syntynyt julkishallinnon kanssa 30 päivänä marraskuuta 2021 tai sen jälkeen tehdystä järjestelystä, jossa tarjotaan verovelvolliselle erityinen oikeus veronhyvitykseen tai muuhun verohelpotukseen, jota ei syntyisi järjestelystä riippumatta;

2) laskennallinen verosaaminen, joka johtuu konserniyksikön 30 päivänä marraskuuta 2021 jälkeen tekemästä tai muuttamasta valinnasta, joka takautuvasti muuttaa liiketoimen kohtelua verotettavan tulon määrittämisessä verovuonna, jonka osalta veroviranomainen on jo toimittanut verotuksen tai jonka osalta veroilmoitus on jo palautettu;

3) laskennallinen verosaaminen, joka johtuu omaisuuserän tai velan verotuksellisen arvon ja kirjanpitoarvon välisestä erosta, jos verotuksellinen arvo on muodostunut sellaisen yhteisöveron perusteella, joka on otettu lainkäyttöalueella käyttöön 30 päivänä marraskuuta 2021 jälkeen mutta ennen siirtymävuotta, eikä kyseisellä lainkäyttöalueella aiemmin ole ollut yhteisöveroä; ja

4) laskennallinen verosaaminen siltä osin kuin se johtuu tappiosta, joka on syntynyt yli viisi tilikautta ennen uuden yhteisöveron käyttöönottoa lainkäyttöalueella, jolla ei ollut olemassa oleva yhteisöveroä.

Edellä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettussa laskennassa ei oteta huomioon myöskään laskennallista verovelkaa, joka johtuu edellä 1 a §:n 1 momentissa 3 kohdassa tarkoitettusta tilanteesta.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

1 b §

Eräisiin laskennallisiin veroihin sovellettava lykkäysjakso siirtymän yhteydessä

Poiketen siitä, mitä edellä 1 §:n 6 momentissa säädetään laskennassa huomioon ottamisesta, edellä 1 a §:ssä tarkoitetut laskennalliset verot saa kuitenkin ottaa osittain huomioon seuraavasti:

1) laskennalliset verokulut, jotka liittyvät edellä 1 a §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun laskennallisen verosaamisen purkautumiseen tilikausina, jotka ovat alkaneet 1.1.2024 tai sen jälkeen ja ennen 1.1.2026, mutta päättyvät viimeistään 30.6.2027, saa ottaa huomioon määrästä, joka vastaa yhteensä 20 prosenttia kunkin laskennallisen verosaamisen alkuperäisesti kirjatusta määrästä, kun saaminen on otettu huomioon joko vähimmäisverokannalla tai sovellettavalla kansallisella verokannalla sen mukaan, kumpi näistä on alhaisempi,

2) laskennalliset verokulut, jotka liittyvät edellä 1 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun laskennallisen verosaamisen purkautumiseen tilikausina, jotka ovat alkaneet 1.1.2025 tai sen jälkeen ja ennen 1.1.2027, mutta päättyvät viimeistään 30.6.2028, saa ottaa huomioon määrästä, joka vastaa yhteensä 20 prosenttia kunkin laskennallisen verosaamisen alkuperäisesti kirjatusta määrästä, kun saaminen on otettu huomioon joko vähimmäisverokannalla tai sovellettavalla kansallisella verokannalla sen mukaan, kumpi näistä on alhaisempi.

Tässä pykälässä tarkoitettua osittaista huomioon ottamista ei kuitenkaan sovelleta, jos laskennallinen verosaaminen liittyy johonkin seuraavista tilanteista:

1) kyse on edellä 1 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta julkishallinnon kanssa tehdystä järjestelystä, joka on tehty tai jota on muutettu 18.11.2024 jälkeen;

2) kyse on edellä 1 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta valinnasta, joka on tehty tai jota on muutettu 18.11.2024 jälkeen; tai

3) kyse on edellä 1 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta erosta, joka perustuu 18.11.2024 jälkeen käyttöön otettuun yhteisöveroon.

2 §

Kansainvälisen toimintansa alkuvaiheessa olevien monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien siirtymäsäännös

Suomen kotimaisen täydennysveron osalta edellytyksenä 1 momentin soveltamiselle on, ettei suomalaisen konserniyksikön osuus ole suoraan tai epäsuorasti ehdot täyttävää tuloksilukemissääntöä soveltavan emoyksikön hallussa.

3 §

Ilmoitusvelvollisuutta koskeva siirtymävuoden pidennys

Sen estämättä, mitä 8 luvun 10 §:ssä säädetään, täydennysveron tietoilmoitus, täydennysveron tietoilmoituksen antajaa koskeva ilmoitus ja täydennysveroilmoitus on tehtävä Verohallinnolle viimeistään 18 kuukauden kuluttua sen raportoitavan tilikauden viimeisestä päivästä, joka on ensimmäinen 1 §:ssä tarkoitettu siirtymävuosi tai ensimmäinen vuosi, kun konserniin sovelletaan verotuksen maakohtaista raportointia koskevaa siirtymäkauden olettamasäännöstä.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

12 §

Rinnakkaisjärjestelmää koskeva olettamasaäntö

Ilmoittavan konserniyksikön valinnasta lainkäyttöalueen tilikauden tuloksilukemissääntöön ja aliverotettujen voittojen sääntöön liittyvä täydennysvero katsotaan nollaksi niiden konserniyksiköiden osalta, joihin sovelletaan rinnakkaisjärjestelmää koskevaa olettamasaäntöä. Rinnakkaisjärjestelmää koskevaa olettamasaäntöä voidaan soveltaa konserniyksiköihin, jos konsernin ylin emoyksikkö sijaitsee lainkäyttöalueella, jolla on OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen erityisessä vertaisarviossa katsottu olevan ehdot täyttävä rinnakkaisjärjestelmä.

Mikäli edellä 1 momentissa säädetyn olettamasaännöksen soveltamisedellytykset täyttyvät, lainkäyttöalueen tuloksilukemissääntöön ja aliverotettujen voittojen sääntöön liittyvä täydennysvero katsotaan nollaksi myös siltä osin kuin se koskee konserniyksikön osuutta yhteisyrityksessä tai yhteisyrityksen tytäryhtiössä.

13 §

Ylintä emoyksikköä koskeva olettamasaäntö

Ilmoittavan konserniyksikön valinnasta ylimmän emoyksikön lainkäyttöalueen tilikauden aliverotettujen voittojen sääntöön liittyvä täydennysvero katsotaan nollaksi niiden konserniyksiköiden osalta, jotka sijaitsevat sellaisen ylimmän emoyksikön lainkäyttöalueella, johon sovelletaan ylintä emoyksikköä koskevaa olettamasaäntöä. Ylintä emoyksikköä koskevaa olettamasaäntöä voidaan soveltaa tilikaudella monikansalliseen konserniin, jos konsernin ylin emoyksikkö sijaitsee lainkäyttöalueella, jolla on OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen erityisessä vertaisarviossa katsottu olevan ehdot täyttävä ylintä emoyksikköä koskeva järjestelmä.

14 §

Substanssiperusteisia verokannustimia koskeva olettamasaäntö

Ilmoittavan konserniyksikön valinnasta lainkäyttöalueen tilikauden täydennysveron määrästä katsotaan nollaksi osuus, joka vastaa tilikauden ehdot täyttävien verokannustimien huomioitavaa määrää.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu nollaksi katsottava osuus täydennysverosta on erotus, joka saadaan vähentämällä ehdot täyttävien verokannustimien 15 §:n mukaisesta kohtelusta seuraava lainkäyttöalueen täydennysveron määrä siitä täydennysveron määrästä, joka olisi laskettu lainkäyttöalueelle, jos valintaa ei olisi tehty.

Ehdot täyttävällä verokannustimella tarkoitetaan tämän olettamasaännön yhteydessä

1) yleisesti saatavilla olevaa verokannustinta, joka vähentää tilikauden tai tulevien tilikausien huomioitavien verojen määrää ja joka lasketaan aiheutuneiden kulujen tai lainkäyttöalueella tuotetun aineellisen omaisuuden määrän perusteella; ja

2) ehdot täyttävää palautukseen oikeuttavaa veronhyvitystä tai ehdot täyttävää siirtokelpoista veronhyvitystä, joka täyttää 1 kohdan edellytykset, jos ilmoittava konserniyksikkö on tehnyt lain

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

8 luvun 12 §:ssä tarkoitetun vuosittaisvalinnan kohdella veronhyvitystä, tai osaa siitä, ehdot täyttävänä verokannustimena.

Edellä 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna kulujen perusteella laskettavana verokannustimena ei kuitenkaan pidetä kannustinta, jonka veroedun arvo ylittää kertyneiden kulujen määrän.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuna verokannustimena ei pidetä verokannustinta, joka perustuu ainoastaan kuluihin, jotka ovat syntyneet sellaisen tulon hankinnasta, joka on rajattu 3 luvun määritellyn tuloksen tai tappion laskennan ulkopuolelle.

Siltä osin kuin ehdot täyttävä palautukseen oikeuttava veronhyvitys tai ehdot täyttävä siirtokelpoinen veronhyvitys on edellä 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetun valinnan kohteena, sitä ei kohdella tulona tämän lain 3 luvun 6 §:n mukaisesti. Mikäli valinnan kohteena olevan veronhyvitys on ollut veronalaista tuloa, tähän tuloon liittyvä vero vähennetään konserniyksikön tilikauden huomioitavan veron määrästä 4 luvun 4 §:n 1 kohdan mukaisesti.

15 §

Substanssiperusteisia verokannustimia koskevan olettamasaännön laskenta

Sovellettaessa edellä 14 §:ssä tarkoitettua olettamasaäntöä, lainkäyttöalueella sijaitsevien konserniyksiköiden tilikauden oikaistuihin huomioitaviin veroihin lisätään joko tilikauden ehdot täyttävien verokannustimien määrä tai substanssirajoituksen mukainen määrä, riippuen siitä kumpi on alhaisempi.

Tilikauden ehdot täyttävän verokannustimen määränä pidetään:

- 1) veronhyvityksen käyttämisestä johtuvaa tilikauden huomioitavien verojen vähentymistä;
- 2) tilikaudelta vaaditun kulut ylittävän tai muuten ylimääräisen vähennyksen määrää kerrottuna tuloon säännönmukaisesti sovellettavalla verokannalla; tai
- 3) kuluihin kohdistuvan verovapaan tulon määrää kerrottuna tuloon säännönmukaisesti sovellettavalla verokannalla, tai mikäli sovellettavaksi tulee säännönmukaista verokantaa alempi verokanta, kuluihin kohdistuvan verovapaan tulon määrä kerrottuna tuloon säännönmukaisesti sovellettavan ja tuon alennetun verokannan välisellä erotuksella.

Substanssirajoitus on:

- 1) 5,5 prosenttia huomioon otettavien henkilöstömenojen määrästä tai määriteltyyn tulokseen tai tappioon sisältyvästä huomioon otettavan aineellisen omaisuuden poistojen määrästä kyseisenä tilikautena, riippuen siitä kumpi on korkeampi, tai
- 2) jos ilmoittava konserniyksikkö tekee tätä koskevan lain 8 luvun 12 §:ssä tarkoitetun viisivuotisvalinnan, 1 prosentti huomioon otettavan aineellisen omaisuuden kirjanpidollisen hankintamenon määrästä kyseisenä tilikautena, kuitenkin niin, että mukaan ei lasketa maa-aluetta ja muuta poistokelvotonta omaisuutta.

Tämän olettamasaännön yhteydessä huomioon otettavilla henkilöstömenoilla ja huomioon otettavalla aineellisella omaisuudella tarkoitetaan samaa kuin mitä lain 5 luvussa säädetään substanssiperusteisen vähennyksen yhteydessä. Poiketen kuitenkin siitä, mitä lain 5 luvun 7 §:n 3 momentissa säädetään, tämän olettamasaännön yhteydessä huomioon otettavina henkilöstömenoina pidetään myös aineellisen omaisuuden kirjanpitoarvoon aktivoituja ja sisällytettyjä henkilöstömenoja.

Mikäli ilmoittava konserniyksikkö peruuttaa edellä 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetun valinnan, huomioon otettavan aineellisen omaisuuden poisto jätetään pois saman momentin 1

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

kohtaa sovellettaessa, mikäli kyseisen omaisuuserän hankintameno oli osa substanssirajoituksen mukaista määrää aiempana tilikautena, jolloin substanssiperusteisia verokannustimia koskevaa olettamasaainta on sovellettu.

10 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

6 §

Verotuksen maakohtaista raportointia koskevaan siirtymäkauden olettamasaaintaan liittyvät määritelmät

Yksinkertaistetuilla huomioitavilla veroilla tarkoitetaan konsernin ehdot täyttävässä tilinpäätöksessä lainkäyttöalueen tuloverokulua, josta on vähennetty verot, jotka eivät ole huomioitavia veroja sekä verot, jotka liittyvät liiketoimen epävarmaan verokohteluun ja 9 luvun 1 a §:n 1 momentin 1—3 kohdissa tarkoitettuihin laskennallisiin verosaamisiin tai saman pykälän 2 momentissa tarkoitettuihin laskennallisiin verovelkoihin siltä osin kuin edellä mainittuja ei oteta huomioon 9 luvun 1 b §:n nojalla. Kiinteän toimipaikan lainkäyttöalueen tuloverokulu kiinteän toimipaikan tulosta huomioidaan yksinomaan kiinteän toimipaikan lainkäyttöalueella.

Siirtymäkaudella tarkoitetaan kaikkia tilikausia, jotka alkavat 31 päivänä joulukuuta 2027 tai sitä ennen ja päättyvät viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2029.

Siirtymäkauden veroasteella tarkoitetaan:

3) 17 prosenttia tilikausina, jotka alkavat vuosina 2026 ja 2027.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan 1.1.2024 ja sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin lukuun ottamatta 8 luvun 31 §:ää, jota sovelletaan 1.1.2027 ja sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin, ja 9 luvun 12—15 §:ää, joita sovelletaan 1.1.2026 ja sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin.

Lain 10 luvun 6 §:n 4 momenttia ja 5 momentin 3 kohtaa sovelletaan 1.1.2026 ja sen jälkeen alkaneisiin tilikausiin. Sitä ennen sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp

Helsingissä 3.3.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

varapuheenjohtaja Saara Hyrkkö vihr
jäsen Otto Andersson r
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Janne Heikkinen kok
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Joonas Räsänen sd
jäsen Sari Sarkomaa kok (osittain)
jäsen Sami Savio ps
jäsen Ville Valkonen kok
jäsen Pia Viitanen sd
varajäsen Jessi Jokelainen vas
varajäsen Eeva Kalli kesk
varajäsen Mikko Lundén ps
varajäsen Saku Nikkanen sd
varajäsen Peter Östman kd (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tarja Järvinen

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp
Vastalause

Vastalause vas, vihr.

Perustelut

Hallituksen esityksen HE 196/2025 vp tarkoituksena on muuttaa suurten konsernien vähimmäisverosta annettua lakia ottamaan huomioon OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen puitteissa vuosina 2024 ja 2025 tuotettu minimiverotusta koskeva soveltamisohjeistus. Lisäksi esityksen tarkoituksena on mahdollistaa Verohallinnon ennakkoratkaisumenettely eräissä lain soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa sekä lisätä kansalliseen sääntelyyn yleinen minimiveroa koskeva veronkiertosäännös.

Hallituksen esityksen HE 6/2026 vp tarkoituksena on täydentää hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta (HE 196/2025 vp) lisäämällä suurten konsernien vähimmäisverosta annettuun lakiin säännökset rinnakkaisjärjestelmää koskevasta olettamasäännöstä, ylintä emoyksikköä koskevasta olettamasäännöstä ja substanssiperusteisia verokannustimia koskevasta olettamasäännöstä. Ehdotukset perustuvat minimiverodirektiivin olettamasäännöksiä koskevaan 32 artiklaan ja tammikuussa 2026 OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen julkaisemaan niin sanottuun rinnakkaismallipakettiin.

Hallituksen esityksessä HE 196/2025 vp minimiverolakiin esitetään lisättäväksi uusi minimiverotusta koskeva veronkiertosäännös. Vasemmistoliitto kannattaa erillisen minimiveroa koskevan veronkiertosäännöksen lisäämistä. Tältä osin yhdyimme valiokunnan mietintöön, joka myös pitää veronkiertosäännöksen sisällyttämistä minimiverolakiin perusteltuna.

Rinnakkaismallipakettiin sisältyvät olettamasäännökset ovat kuitenkin monella tapaa ongelmallisempia. Hallituksen esityksellä HE 6/2026 vp implementoitava rinnakkaismallipaketti pitää sisällään muun muassa yhdysvaltalaisyrietykset keskeisiltä minimiverosäännöksiltä vapauttavan uuden olettamasäännön. Tämän johdosta yhdysvaltalaisyrietykset on mahdollista hakea jatkossakin verohyötyjä voitonsiirrolla, mikä antaa niille perusteetonta kilpailuetua. Samalla se heikentää veroparatiisimaiden kannusteita ottaa käyttöön minimiverosäännökset tai muuttaa haitalliseen verokilpailuun tähtäävää veropolitiikkaansa. Tämän voi nähdä olevan siis ristiriidassa koko minimiverosääntelyn tavoitteiden kanssa.

On merkittävä riski, että yhdysvaltalaisyrietykset vapauttaminen keskeisiltä minimiverosäännöksiltä lisää entisestään yritysten kiinnostusta siirtää konsernien emoyhtiöt Yhdysvaltoihin. Kuten Finnwatch korostaa lausunnossaan, veropohjan suojelemiseksi Suomen tulee arvioida, mitä muutostarpeita nämä minimiverosäännösten muutokset aiheuttavat kansalliseen verolainsäädäntöön.

Hallituksen esityksessä todetaan, että EU:n minimiverodirektiivi edellyttää uusien olettamasäännösten käyttöönottoa jäsenmaissa eikä tähän liity kansallista liikkumavaraa. Myös Euroopan komissio on omaksunut näkemyksen, jonka mukaan direktiivin artiklasta 32 johtuen uudet olettamasäännöt tulevat osaksi direktiiviä siitä huolimatta, ettei niistä ole sovittu ennen direktiivin hy-

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2026 vp
Vastalause

väksymistä. Tämä herättää kysymyksiä lainsäädäntövallan siirtymisestä kansallisilta eduskunnilta ja EU:lta OECD:lle.

Kuten Finnwatch huomauttaa, jos jäsenmaiden katsotaan olevan velvoitettuja päivittämään lainsäädäntöään OECD:ssä virkamiestasolla neuvoteltujen muutosten perusteella, sen voidaan nähdä kaventavan eduskunnan lainsäädäntövaltaa ja olevan ristiriidassa normaalien edustuksellisen demokratian lainsäädäntöprosessien kanssa. Tämä on erityisen ongelmallista, koska kyse ei ole ainoastaan pienestä sääntelyyn kohdistuvasta hienosäädöstä, vaan koko minimiverokokonaisuutta olennaisesti muuttavista uusista säännöksistä, joita on hyvin vaikea pitää EU:n tai Suomen edun mukaisina.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hyväksytään kaksi lausumaa. (Vastalauseen lausumaehdotukset)

Vastalauseen lausumaehdotukset

- 1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto pyrkii EU-vaikuttamisessa varmistamaan, ettei eduskunnan ja EU:n lainsäädäntövaltaa kavenneta minimiverodirektiivin tulkinnoilla OECD:n hyväksi.*
- 2. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto arvioi, mitä muutostarpeita minimiverosäännösten muutokset aiheuttavat kansalliseen verolainsäädäntöön Suomen veropohjan suojelemiseksi.*

Helsingissä 3.3.2026

Jessi Jokelainen vas
Saara Hyrkkö vihr